

Частина I

I

Я усвідомив це того дня, коли отримав свій новий зубний протез.

Добре пам'ятаю тодішній ранок. Десь за чверть восьма я вислизнув з ліжка і пішов до ванної кімнати — завчасно, аби встигнути поперед дітей. Стояв мерзенний січневий день. У свіtlі, що сіялося з жовтувато-сірого неба, все виглядало похмурим. Крізь віконце внизу було видно клаптик землі завбільшки п'ять на десять ярдів, порослий травою та оточений огорожею оливкового кольору, з прогалиною посередині — те, що ми називали садом. Усі будинки на Елzmір Роуд мають однакові садочки, огорожі й газони. Вони відрізняються лише тим, що біля осель, де не живуть діти, моріжок посередині не витоптаний.

Доки ванна наповнювалася водою, я намагався поголитися старим лезом. Із дзеркала на мене дивилося мое обличчя, а нижче, на поличці, у склянці з водою, лежав зубний протез для нього. Це була тимчасова модель, яку виготовив мій дантист Ворнер, якою я маю користуватися, доки не буде готова нова. Взагалі-то, я виглядав не так уже й погано: таке собі квадратне рум'яне обличчя, ясно-блакитні очі й світле волосся відтінку вершкового масла. Дяка господу, я ще й досі не посивів, не став лисим, а з новою щелепою виглядаю молодшим за свої роки. А мені вже сорок п'ять.

Подумки зазначивши, що треба буде купити нові леза, я заліз до ванної і став натирати себе мілом. Почав з рук (вони у мене пухкі, з веснянками по лікті), тоді взяв щітку для спини та перейшов до лопаток — без неї я б їх не дістав. Це може здатися дурницею, але певні частини моого тіла стають для мене важкодоступними. Чесно кажучи, я дещо схильний до огryдності. Та товстуном себе не назував би. Важу я кілограмів дев'яносто, а коли востаннє міряв талію, то вона була близько сорока восьми, ну, може, сорока дев'яти дюймів, точно не пам'ятаю. Я не один із тих «бридких пузанів», у яких черево звисає до колін. Просто я моцний, з широкою кісткою. Ну, знаєте таких активних, енергійних, опасистих чоловіків? Їх ще кличуть Товстунами чи Кабанчиками і вважають справжньою душою товариства. Так от, це про мене. Мене часто називають Товстуном. Товстуном Боулінгом. Насправді ж мене звати Джордж, Джордж Боулінг.

Хоча тоді зовсім не було настрою когось розважати. Раптом я усвідомив, що останнім часом чи не щоранку прокидаюся у пригніченому стані, хоча сплю добре, і з травленням проблем не маю. Зрозуміло, що річ у цьому клятому протезі. Крізь скло склянки він здавався ще більшим, і виглядало так, ніби ті зуби вишкіряються на мене. Паскудне відчуття — сидиш, зціпивши ясна, згорнувшись калачиком, та кривишся, ніби щойно відкусив кислого яблука. До того ж, можете казати що завгодно, та зубний протез — це певний життєвий етап. Щойно випаде твій останній зуб, маєш змиритися з тим, що часи, коли ти міг удавати із себе голлівудського шейха, відійшли у минуле. Ще й жиром заплив до сорока п'яти років. Потягнувшись за мілом, щоб натерти ноги, я подивився на свою статуру. Брешуть, коли кажуть, що товстуни не бачать власних стоп, та безглаздо сперечатися з тим, що, вирівнявшись, я міг роздивитися тільки пальці ніг. Жодна жінка не погляне на мене, хіба що за гроші, поду-

мав я, розтираючи мило по животу. Та й, варто сказати, не так уже й потрібні мені були ті жіночі погляди.

Тоді у мене в голові немов щось перемкнуло — сьогодні я насправді мав привід бути у добром гуморі. По-перше, не треба було йти на роботу. Стара машина, на якій я «інспектую» свій район (займаюся страхуванням у компанії «Летюча саламандра»: страхування життя, близнюків, покриття ризиків пожеж, пограбування, аварій — усе це моя парафія), перебуває в ремонті. І хоча я мав заскочити до лондонського офісу, щоб занести деякі папери, та сьогодні взяв вихідний, аби нарешті дантист зміг довести до пуття мої нові протези. Та окрім цього я мав ще одну справу, яку ніяк не вдавалося владнати. Впало мені в кишеню сімнадцять фунтів, про які жодна душа не знає — ніхто з моєї родини. А сталося це от як. Один хлопець з нашої фірми, звати його Меллорс, десь відкопав книжку «Астрологія та кінні перегони», в якій ішлося про зв'язок між розташуванням планет і кольором форми жокея. Саме в цей час у перегонах мала стартувати Наречена Корсара — не надто перспективний, м'яко кажучи, кінь, та її жокей був весь у зеленому — в кольорі, що на той момент, як свідчили зірки, був найщастливішим. І от Меллорс, який тоді пристрасно захопився всією цією історією з астрологією, поставив кілька фунтів на цього коня і благав мене зробити те саме. Зрештою, щоб він тільки стулив пельку, я ризикнув, поставивши десять шилінгів, хоча зазвичай таким не займаюся. І Наречена Корсара першою дісталася фінішу. Не пам'ятаю вже якими були ставки, та отримав я сімнадцять фунтів. Інстинктивно, й досі не розумію, чому саме так вчинив (певно, теж новий життєвий етап), я поклав ці гроші на рахунок в банк і вирішив зайве про це не розпатякувати. Таке зі мною вперше. Добропорядний чоловік та батько витратив би їх на нову сукню для Гільди (це моя дружина) чи нові черевики для дітлахів. Та я п'ят-

надцять років свого життя був добрим сім'янином, і це мені починало набридати.

Коли мое тіло нарешті було повністю намилене, я відчув полегшення і ліг у ванну поміркувати над тим, на що б витратити ті сімнадцять фунтів. Чи провести вікенд з подружкою, чи тишком-нишком почати спускати їх на всілякі забаганки типу сигар чи міцного віскі. Мріючи про жінок та сигари, я крутнув кран, аби додати гарячої води, як раптом почув оглушливий тупіт, наче по сходах біля ванної пронеслося стадо бізонів. То були дітки, хто ж іще! Двоє дітей у будинку такого розміру, як наш, — це щось на кшталт пінти пива у кухлі на півпінти. З-за дверей лунав шум, який раптом змінився гучним зойком:

- Татку, пусті!
- Зачекаєш. Геть звідси!
- Але татусю! Мені дуже потрібно!
- Пошукай інше місце. Геть звідси! Я приймаю ванну.
- Татку-у-у! Мені дуже потрібно!

Що тут вдієш! Я відчував, що краще мені відчинити. Вбиральня у нашему будинку, звичайно ж, була разом з ванною. Висмикнувши пробку для зливу води, я похапцем витерся рушником. Варто мені було відчинити двері, як найменший з моїх дітей — семирічний Біллі — стрім-голов залетів досередини, ухилившись від мого потиличника. Я побачив, що не змів мило з шиї, тільки тоді, коли майже повністю вдягнувся та шукав краватку.

Мило, що засохло на шиї, — ще те задоволення. Якщо його старанно не змити, решту дня почуватимешся так, ніби по тобі проповз слімак. Настрій геть зіпсувався, і вниз я спустився, готовий всім наваляти.

Наша їdalня, розміром футів чотирнадцять на двадцять, а то й менше, не надто простора, як і у всіх на Елзмір-роуд. Буфет з японського дуба, на якому пилом припадають два порожні декантери та срібна підставка для яєць — весільний подарунок тещі, ледь сюди вміс-